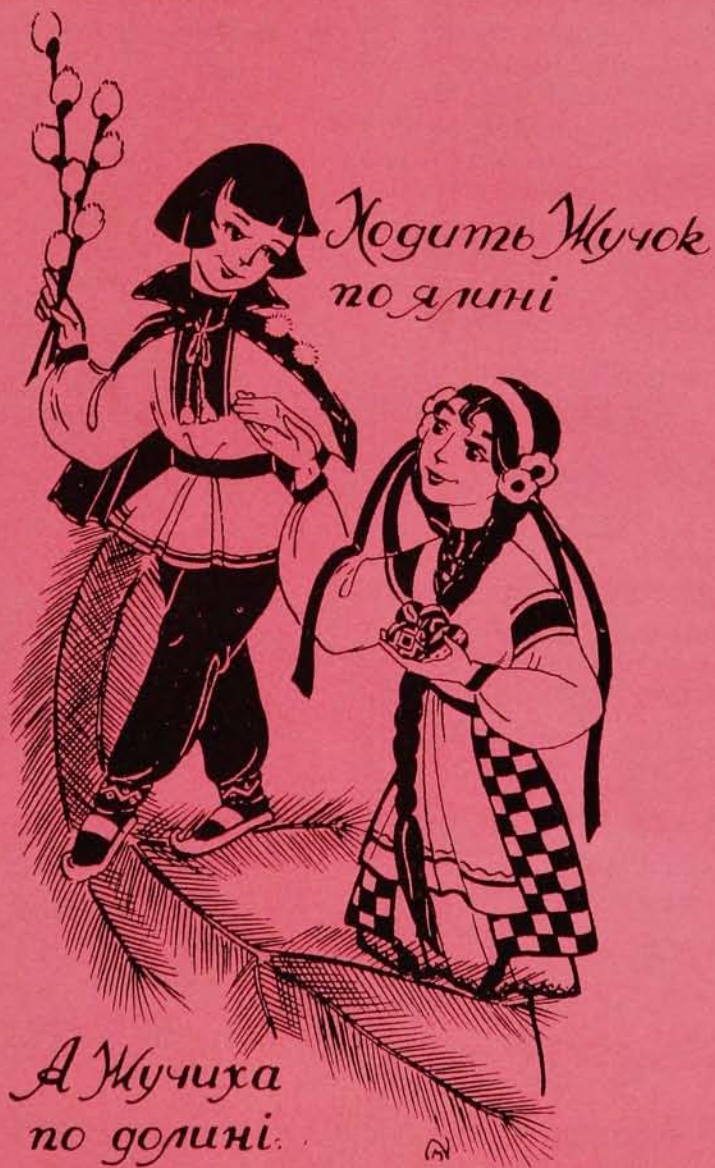

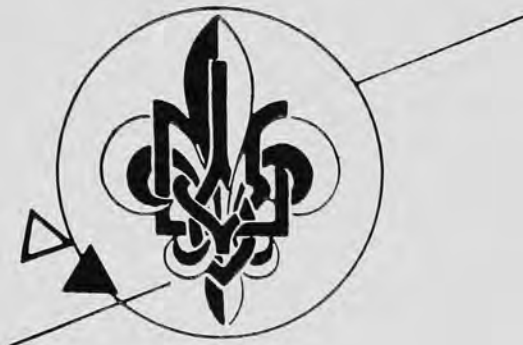

НАЧАК

КВІТЕНЬ — APRIL 1987

«Юнак» — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця — всього 10 чисел
в році.
Видає Головна Пластова Булава.
Оформлення обкладинки на 1987 рік ст. пл. Олі Стасюк

ЗМІСТ

Сторінка

1. Великодні побажання: Писанка — Ігор Калинець
2. О. Олесь: Поминальна неділя
3. Пам'ятаймо про Чорнобиль
4. „За землю руську“, „За батьківську землю!“
— Подруга Марта
5. Зустріч з ветераном Визвольних Змагань
— Софія Степанюк
6. В 1986 році минуло 80-річчя від дня
народження С. Корольова
7. З життя української молоді в Бразилії
— Корнелій Шмулик
8. Таємниці цікавого світу — Іриной Ісаїв
11. Чи знаєш Ти про УСП?
12. Хроніка: Враження з вишкільного табору
„Виростеш дитино“
— Любомир Домашевський
„Незабудьки“ в Ньюарку
13. Українська суботня школа в Курітібі
— Євгенія Мазепа
14. Молоде перо: Правдива подія — Олесь
Максимів,
Ранок — Михайло Винницький
Ранок — Борис Медицький
16. В Буенос Айрес відбувся вишкіл юнацьких
виховників
17. Хроніка: Пластові табори на Новому Соколі
— Братчик Славко
Третій родинний табір „Хмельниченків“
— Андрій Якевич
20. Князь Олег Віщий — Данило Шипилявий
23. Загадка — Доріан Юрчук
24. Список датків на Пресфонд „Юнака“

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право
виправляти мову, як теж скорочувати й
виправляти одержані матеріали згідно з
пластовою термінологією, пластовими
виховними напрямними та вимогами
юнацького віку читачів.

Редагує колегія

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Роман Копач

пл. сен. Тоня Горохович

ст. пл. Олесь Кузишин

пл. сен. Олександра Юзенів.

На обкладинці: Великодня картка Ніни Мудрик-Мриц
Рисунки до числа виконав пл. уч. Коля Савицький

ЮНАК

КВІТЕНЬ — APRIL 1987

Ч.П. 4 (276)

РІК XXV

Інтернаціональне стандартно-серійне число

0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА"

\$20.00 американських доларів

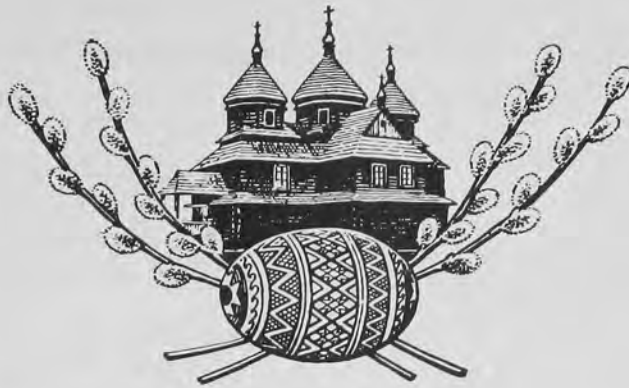
Ціна одного прим. — \$2.00

YUNAK - Ukrainian Monthly Magazine, Published by PLAST PUBLISHING INC.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: 2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N2, Tel. (416) 769-7855

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N.Y., 11702. U.S.A.

З ДРУКАРНІ Мирона Баб'юка, 1525 Emerson St., Rochester, N.Y. 14606 U.S.A.

Ігор Калинець

ПИСАНКА

Виводить мама дивним писачком
По білому яйці воскові взори.
Мандрує писанка по мисочках
Із цибулиним золотим узваром,
З настояним на травах і корі,
На веснянім і на осіннім зіллі —
І писанка оранжево горить
У філіграннім сплеті ліній.
То вже вона, як дивовижний світ,

То вже дзвенить, як згусток сонця,
Буяють буйно квіти у росі,
Олені бродять в березневім сонці.
І стилізовані сплітаються сади
У маєві густих обрамлень,
Мереживом найтоншим мерехтить
Геометричний космацький орнамент.
...І я поплив у світ дитячих мрій,
На білі колискові оболоні:
Котились писанками із гори
Ясні сонця у мамині долоні.

НАЧАЛЬНОМУ ПЛАСТУНОВІ — ПЛ. СЕН ЮРІЄВІ СТАРОСОЛЬСЬКОМУ,
ГОЛОВНИЙ ПЛАСТОВІЙ РАДІ, ГОЛОВНИЙ ПЛАСТОВІЙ БУЛАВІ,
КРАЙОВИМ ПЛАСТОВИМ РАДАМ І КРАЙОВИМ СТАРШИНАМ,
СТАНИЧНИМ ПРОВОДАМ, ПРОВОДАМ ПЛАСТПРИЯТУ
ТА УСІМ ПЛАСТУНКАМ І ПЛАСТУНАМ У СВІТІ,
а зокрема Пластовому Юнацтву, Співробітникам і Передплатникам
«Юнака»

З РАДІСНИМ ПРИВІТОМ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

**НАЙСЕРДЕЧНІШІ ПОБАЖАННЯ
ГЛИБОКОЇ ВІРИ В ПЕРЕМОГУ ДОБРА І СВІТЛА,
ВИТРИВАЛОСТІ У СЛУЖБІ БОГОВІ Й БАТЬКІВЩИНІ**

найсердезніше бажає
Редакція і Адміністрація «Юнака»

О. Олесь

* * *

Готові будьмо! Близький час,
Коли святі церковні дзвони
Благовістять нам сонця схід
І сколихнуть усі кордони.

Готові будьмо! Це не сон:
Я бачу натовпи великі,
Обіти, сльози на очах
І теплі стиски рук і крики.

О, дзвони радісні гудіть,
Надію лийте в юні груди...
Дивіться: в натовпі — Христос,
Дивіться: люди — знову люди.

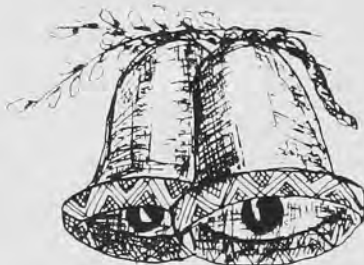
ПОМИНАЛЬНА НЕДІЛЯ

Перша неділя по Великодні називається Поминальна неділя, або Проводи. Цей день присвячений виключно вшануванню покійників. Культ покійників виник теж у дохристиянські часи. З прийняттям християнства цей гарний звичай вшановувати покійників, справляти на їхню честь Проводи залишився, лише йому надали іншу символіку — християнізували його. У цей день по всіх церквах відбуваються відправи за спокій душ померлих.

Проводи відбувалися так: кожна родина заздалегідь упорядковувала могили своїх рідних, обкладаючи їх дерном та обсаджуючи барвінком і квітами. У суботу перед проводами жінки готували

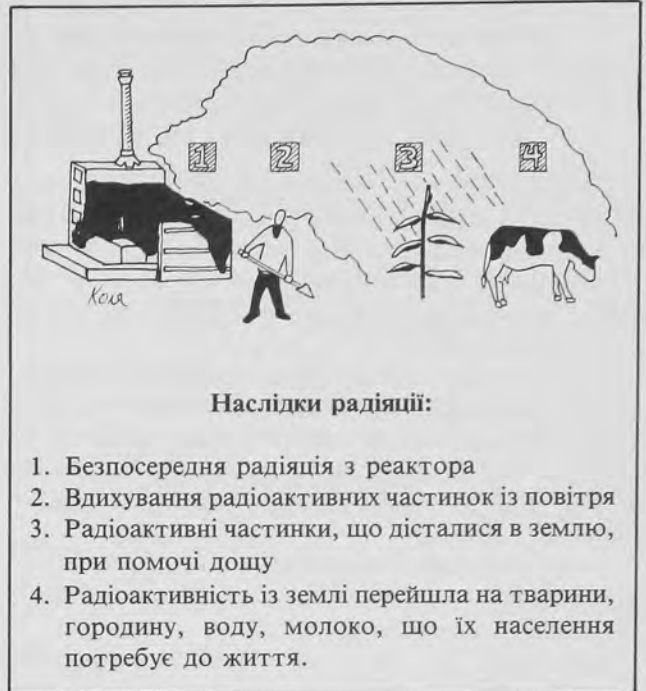
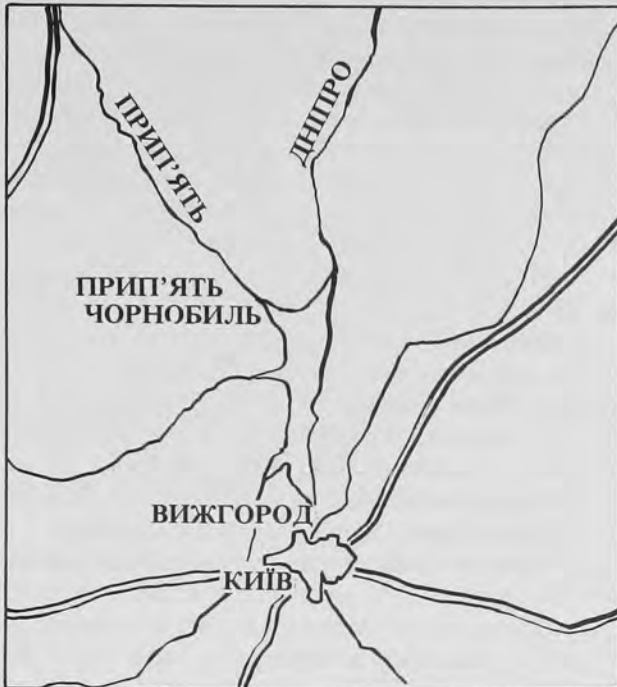
спільний обід. У поминальну неділю після служби Божої всі вірні з хрестами, хоругвами та свічками на чолі зі священником хресним походом відправлялись на цвинтар.

Священик правив спільний парастас, благословляв „коливо” (варену пшеницю з медом), яке наші предки вважали їжею покійників, перший пробував його, а за ним усі присутні. Потім засідали за столи й споживали їжу, згадуючи покійників. Окремо частували дітей, а також щедро обдаровували старців. Опісля священник з дяком обходили всі могили, куди їх запрошувано, і молилися за спокій душ спочилих в них.

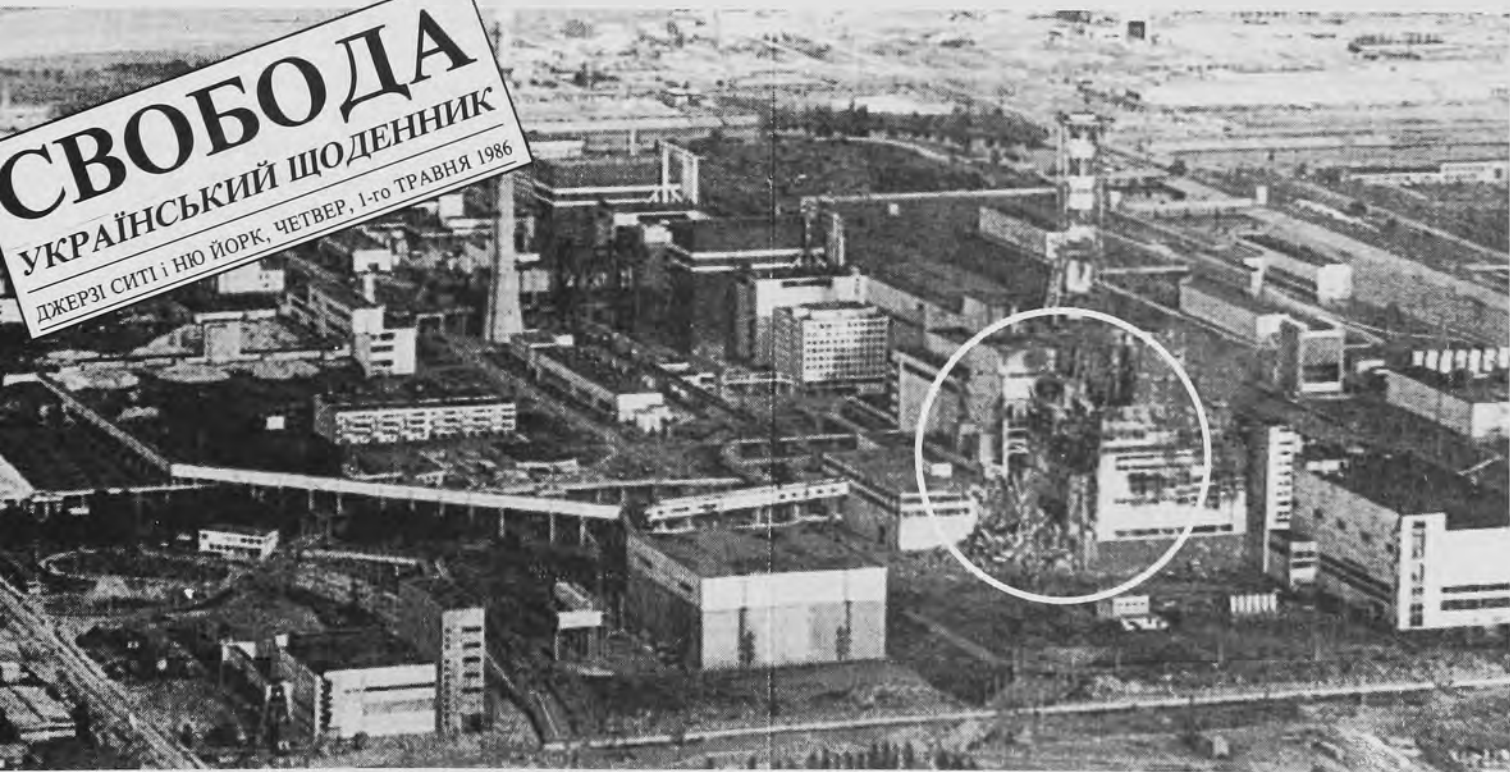

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ЧОРНОБИЛЬ!

26-го квітня 1986 — 26-го квітня 1987

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
ДЖЕРЗІ СІТІ : НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 1-го ТРАВНЯ 1986

ЦІЛИЙ СВІТ ГОВОРИТЬ ПРО НУКЛЕАРНУ КАТАСТРОФУ В УКРАЇНІ

„ЗА ЗЕМЛЮ РУСЬКУ! ” „ЗА БАТЬКІВСЬКУ ЗЕМЛЮ!”

Велично й пишно простягається земля, на якій з волі Божого Провідіння від прадавніх часів живе український нарід”.

(З читанки „Золоті Ворота”)

Наша зустріч сьогодні — сходи́ни будуть присвячені поясненню гасла на цей 1987 рік, — почав їх після відкриття друг Юрко таким вступом. — Чи розумієте зміст цього гасла? — А чому я написав ось на цій картці два гасла „За Землю Руську!” і „За батьківську землю!”

— Я думаю, Друже, що ці два гасла однакові, але не зовсім. Батьківська земля, можна подумати така, що належала до наших батьків чи дідів, чи прадідів. А Руська Земля — це українська земля з княжих часів, — почав пояснювати Славко, знаний в гуртку „філософ”.

— Гратулюю, Славку! Мені саме треба такого пояснення. А знаєте чому нам треба боронити права українців на свою Землю не тільки ту, що була за княжих часів, але ще може з давніших, передісторичних часів?

Усміхнувся друг Юрко, побачивши аж чотири руки вгорі. Юнаки рвалися до відповіді.

— Друже, це знає навіть моя сестра Наталя. Всі старші українці тепер нарікають на тих москалів комуністів, що називають нашу землю своєю. Мій тато й мама про це читають в газетах і завжди нам про це розповідають, — озвався першим Марко.

— Нам треба також всім розказувати, що то неправда, що комуністи говорять. Вони ж пишуть, книжки спеціальні видають — мій тато має таку їхню книжку, де написано, що Володимир Великий і свята Ольга — це їхні князі, що Київ і Дніпро їхні! — почав за Марком і Данило.

— Я знаю, Друже, чому москалі так хочуть нашої землі, — відізався Роман.

— Але ми не даймо їй! А хочуть тому, щоб всі у світі думали, що вони мають таку давню культуру, як наша, таку чудову землю, ну —... хочуть мати нашу Україну за свою!...

— Друже, ми в українській школі вчилися, що наша Україна дуже-дуже стара держава, і мала дуже гарну стару культуру. Учителька з культури нам розповідала про трипільське село, біля Києва де викопали такі старі-старі оселі, а в них кераміку, залишки хат з печами, з такими статуями-ляльками і всяким таким, що каже про нашу стару-стару культуру, якої слідів ніяких нема в Росії. О, треба воювати нам за неї, за Землю Руську! — запалився Борис.

— Добре, добре, хлопці! Ви гарно zareагували на гасло, — похвалив друг Юрко. — Але це не досить. Треба доказати в житті, що ви її справді любите і

бороните. Давайте зробимо плян нашої дії в гуртку, а потім і в курені щось всі юнаки зроблять.

— О, я знаю! — вискочив з проєктом Славко. — Ми будемо вивчати історію — ту стару-стару! Щоб знати чим наша земля гарна. І чого Ігор Святославич коли йшов на половців війною так часто казав: „О, Руська Земле!” — він хотів її оборонити перед половцями. А нам також треба це тепер робити!

— А я думаю, що крім історії нам треба знати все інше про Україну. — Ось всі кажуть, великі похвали висловлюють про красу України. А ми її не бачили ніколи, знаємо тільки з книжок і розмов старших. Може б ми десь дістали фільми, картини, описи цієї краси й побачили, почули все це на курінних сходах, — поділився своїми думками Марко.

Юнаки розохотилися, вони зрозуміли мету гасла. А тоді друг Юрко також подав свої сугестії:

— Дякую, друзі! Ваші проєкти реальні й корисні. Все це корисне, треба нам взятися до виконання задумів. Знаєте що? Улаштуймо для цілої Станиці такий вечір, в програмі якого буде це наше гасло „За Батьківську землю!” Але, я знаю — хочу щось сказати, але ви будете стогнати, бо не любите цього робити. А треба! На такий вечір треба буде вивчити кілька віршів, навчитися добре читати (по-мистецьки, як артисти!) гарні тексти про красу нашої землі, — мовив своє друг Юрко.

Ніхто не сказав, що вивчати віршів не хоче. Всі тихо слухали спочатку, а потім почалося:

— Друже, Юрку! — А є ще гарні пісні такі про красу України. Треба вміти їх співати. Ми попросимо дівчат до співу, щоб гарно все вийшло! — ентузіастично вихопився Данило. — Я чув таку пісню „Чом, чом земле моя!”

— А я знаю „Верховино, світку ти наш!” — додав Роман. — У мого тата бібліотека! Він і грає і співає ті пісні в хаті, коли готується до концерту. „Диригент мусить знати й слова й мелодію пісні”, — каже завжди мені тато.

— От новина! Та віршів і пісень про красу України маса-масенна! — сказав Славко. — Ми недавно читали „Сон” Шевченків, а там є вірш:

„Дивлюся, аж світає,
Край неба палає;
Соловейко в темнім гаї
Сонце зустрічає”.

— А я пам’ятаю вірш Шевченка „Село” — озвався Андрій, юнак, що любить деклямувати.

„Село! І серце відпочине...
Село на нашій Україні —
Неначе писанка: село
Зеленим гаєм поросло;”

— Гаразд, хлопці! — задоволено з усмішкою промовив друг Юрко. — Бачу, що з вами можна щось буде зробити для нашого гасла. А тепер послухайте, я вам прочитаю уривок з вірша, що його написала 17-річна поетка України — Світлана Йовенко про річку Десну:

Десно моя! Ти не знаєш,
Що ти для мене...
В твої сині сріблястії хвилі
Симфонії ллють світанки,
А кручі, засмаглі й мудрі,
Схиляються над тобою.

* * *

Про твою фіялкову вроду
Я не можу сліпим розказати,
Я не можу глухим роз'яснити,
Як люблю тебе, мій народе,

Цим разом хлопці якось тихо реагували на скомпліковану поезію. Вони відчули настрій, у яко-

му свої признання любови до Десни поетка писала цю поезію. Можливо її любов до чудової, їй рідної річки, з якою вона щоденно зустрічається у Києві, якось промовила і до юнаків за далекими океанами, що хоч народилися не в Україні, але доля якої їм не байдужа.

Подруга Марта

Запитання:

1. Яким вступом почав Юрко сходити на початку 1987 року?
2. Як звучить те гасло, що його показав друг Юрко? Чому воно складається з двох висловів?
3. За що похвалив Друг Славка?
4. Як пояснювали інші юнаки зміст гасла?
5. Який плян запропонував юнакам друг Юрко? І що до нього додали юнаки?
6. Як закінчилися сходити цього гуртка?
7. Чому юнаки уважно слухали вірша, хоч може вони його й не дуже розуміли?

ЗУСТРІЧ З ВЕТЕРАНОМ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

Найбільш пам'ятковим і радісним днем для українців є проголошення Незалежності й Соборності України 22-го Січня 1918 і 1919 років.

В цей радісний день українці у вільному світі урочисто святкують ці події — проголошення державности й соборности — академіями, бенкетами, а крім того, щороку в цей січневий день у містах на ратушах повівають жовто-блакитні прапори. У вільній Канаді можемо святкувати наше національне свято Незалежності України в присутності державних представників та співгромадян різних національностей. Але в Україні ворог на саму згадку про Свято 22 Січня суворо карає.

Поміж нами живуть учасники, які зі зброєю в руках боролись за волю України. Вони своєю участю на святкуваннях вказують шлях для боротьби за волю грядучим поколінням. А на Святі Державности України організована молодь — Пласт, СУМ, ОДУМ, МУНО та інші беруть участь, на них старше покоління покладає надії, що буде кому продовжувати боротьбу за волю України. У цей святковий день віддаймо пошану усім, що життя своє віддали для добра народу, а тих, що є на схилі свого віку, відвідуймо їх і віддаймо їм пошану. А вони — свідки боротьби і святкувань розкажуть нам про ці пам'ятні дні 22 Січня.

На знімку бачимо учасницю Зимового походу Паню Марію Волосевич — лицаря Залізного Хреста та інших відзначень як члена Уряду УНР, як громадську діячку, віддану патріотку.

Марія Волосевич пояснює юнакові Максимові Троянові про відзнаки із Визвольних змагань

Пані М. Волосевич перебуває тепер в Домі для старших ім. Івана Франка в Торонті. В день 22 Січня відвідав її пластун — юнак Максим Троян, і з великим захопленням оглядав на грудях пані Волосевич її відзнаки за участь у Визвольних змаганнях. Максим розпитував про боротьбу в Україні, про те за що Бабуся Волосевич заслужила стільки відзнак. А пані Волосевич з радістю оповідала про все це, бо була вона свідком проголошення Четвертого Універсалу 22-го Січня 1918 року.

Спогади про ці урочисті події Максим вислухав із захопленням, а пані Волосевич раділа, що 14-літньому юнакові могла розказати про свою участь у Визвольних Змаганнях.

Софія Степанюк

В 1986 РОЦІ МИНУЛО 80-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ СЕРГІЯ КОРОЛЬОВА

Портрет Сергія Корольова в Домі Художника у Москві

В листопадовому числі „Юнака” за 1986 рік ми помістили статтю п.н. „Вклад українців в дослідження космосу” пера Л. Шанти де пишеться про Сергія Корольова, що був головним провідником астронавтики в ССРСР.

У відповідь на цю статтю наш пильний читач пл. сен. Мирослав Лабунька пригадав нам, що саме в 1986 році минуло 80 років від дня народження українського науковця і дослідника астронавтики, а 20 років від його смерті.

Його портрет роботи небожа ученого, що є тепер директором Дому Художника в Москві висить у голю цього дому при вході до виставових заль.

Подаємо знімку цього цікавого портрета українського дослідника, як також афішу перед Домом Художника в Москві, де відбувалася саме літом 1986 року ретроспективна виставка мистця Дмитра Г. Левицького, найславнішого маляра-портретиста доби класицизму у 18-му сторіччі, народженого у Києві.

Вид на Дім Художника в Москві де знаходиться портрет дослідника астронавтики С. Корольова

світлив пл. сен. М. Лабунька

Перед входом до Дому Художника афіша на виставку українського маляра-портретиста Дмитра Г. Левицького

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ У БРАЗИЛІЇ

СОРОКЛІТТЯ КЛЕМ-у

Минуло 40 років з того часу, як в Піко Марумбі гурток студентів задумав створити при Хліборобсько-Освітньому Союзі молодіжну організацію, в якій молодь могла б влаштовувати культурні й розривкові імпрези, спільно плекати українські традиції, звичаї, зміцнювати кришталю любов до чудової країни своїх предків, вивчати українознавство, зокрема культуру й мистецтво.

На загальних зборах ХОС-у, що відбулися 1-го серпня 1946 року, в Бразилії було створено організацію молоді КЛЕМ, що є Департаментом молоді ХОС-у. Мабуть, це є перша українська молодіжна організація з національним характером, створена в Бразилії.

Першим головою цієї організації був Петро Кішка. Уже з перших днів свого існування КЛЕМ розгорнув жваву діяльність. В короткому часі у філіях ХОС-у було створено сім відділів КЛЕМ-у — в передмісті Куритиби Порто-ні, в містах Апукарана, Понта Гросса, Уніон да Віторія, Іраті, Порто Алегре та Кампо Моврон. Центральна була в Куритибі.

Багато тих, які належали до КЛЕМ-у, нині є визначними особами. Вони включилися в культурне, соціальне й політичне життя Бразилії.

Молодь, яка належить до КЛЕМ-у, — це переважно студенти, які в суботу і неділю зустрічаються, щоб спільно обговорити різні теми. Вони влаштовують різні імпрези для членів організації: молодечі забави, сходини, товариські зустрічі, вечірки, академії, спільні прогулянки тощо.

До управи КЛЕМ-у належать: Ілярій Безручко — почесний голова, Сергій Мацюра — голова, Корнелій Шмулик — заступник, Мірна Слава Волошин, Юліана Башин — секретарі, Анна Шмулик, Павло Стагера — скарбники, та інші.

Члени Управи Організації Молоді КЛЕМ у Бразилії

7-го і 8-го лютого КЛЕМ був господарем XIV конгресу українсько-бразилійської молоді. На з'їзд прибуло біля 600 молодих українців з різних околиць Бразилії, щоб обговорити різноманітні теми, що стосуються нашої громади. Чимало доповідей було присвячено Тисячоліттю Хрищення Руси-України. Обговорювалася також справа про можливість висвітлення фільму „Жива розпач”.

Відзначаючи 40-річний ювілей нашої організації, ми разом з тим усвідомлюємо, що мусимо ще з більшою наполегливістю і відповідальністю продовжувати працю наших попередників, працю для української громади та України.

Корнелій Шмулик

УВАГА! УВАГА! УВАГА! ЧИТАЧІ „ЮНАКА”

Подаємо до відома що книжку „Цьопа Паліїв” — „Та що прорвала греблю” маємо даліше на складі. Книжка включає доповіді, статті, листи, звернення і думки Цьопа Паліїв із різних періодів її довгої пластової, громадської і виховної діяльності. Ціна 12.50 дол. Замовляти можна у Ludmila Darmohraj, 5 Lower Cross Rd., Saddle River, N.J. 07458, тел. 201-327-0057.

Таємниці Цікавого Світу: РОДИ РОГІВ У ТВАРИН

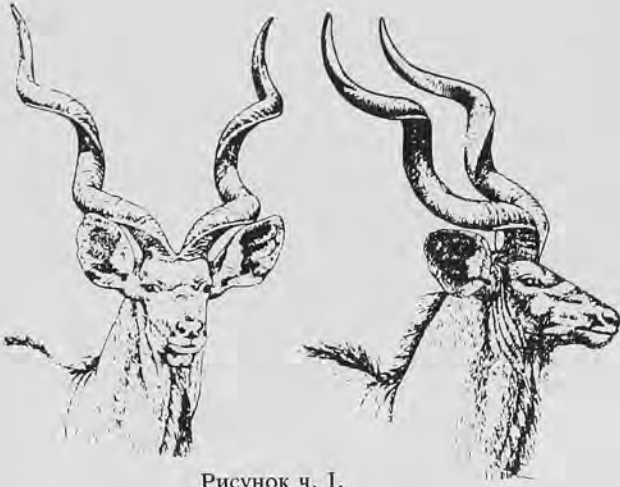

Рисунок ч. I.

У Пласті, намагаючись пізнати природу, ми часто прибираємо назви деяких тварин для наших гуртків, роїв та інших пластових частин. До цього дуже часто підбираємо такі назви як „Олені“, „Тури“, „Буйволи“ та інші назви таких тварин, які належать до роду кіз, сарн чи іншої рогатої дичини. Дуже часто пересічне знання про тих тварин досить обмежене або й помилкове. Мабуть, дуже цікаво знати про роги тих тварин, які у багатьох випадках становлять їх красу та символ поваги.

Найновіші зоологічні розвідки відкрили і визначили різницю поміж двома головними родами рогів. Англійська мова має два слова, які вказують на цю різницю: „горнс“ і „антлерс“. В українській мові такого розрізнення в термінології немає. Тому будемо вживати нововитворений термін для розпізнання двох родів рогів. А саме, „горнс“ означає прийняте українське слово „роги“, а „антлерс“ будемо називати словом „костороги“. Далі подамо пояснення цього терміну.

Тож яка різниця поміж рогами і косторогами? Слід розпочати деякими прикладами. Роги — це те, що бачимо у худоби, диких волів, кіз, антилоп, носорогів тощо (дивись ілюстрації „а, б, в, г, г'"). Костороги — це те, що бачимо в оленів та іншого роду сарн (див. мал. I і II для порівняння). Різниця поміж цими двома родами є засаднича: структуральна, біологічна та функціональна. Ріг в антилопи чи худоби складається з матеріалу, званого „рогатина“ (з того і слово — роги). Це є той сам матеріал що нігті, волосся, копита у коней, пір'я у птах та інші тверді тканини, які виростають з організму тварин. Того роду тканина складається

здебільша з протейни, і з хвилюною, коли виросте із зародка, не є живою частиною організму. У ній нема чуття ані доступу крові. Ріг не може відрости, коли його відтяти чи відламати, якщо так трапиться, то дана звірина тратить свій ріг назавжди. Але тут є виняток у випадку одного роду дикої кози. Ясна річ, що під тим оглядом ріг не функціонує так само як нігті чи волосся, які хоч мають таку саму тканину у зародку, ростуть увесь час. Роги після того, як дозріють до своєї зрілої величини, перестають рости.

Костороги, які бачимо в оленів чи в іншого роду сарн, складаються з матеріалу, який є такий самий як кість. І тому саме дозволяємо собі увести цей новий термін „костороги“, який указує на те, що це є костисті роги. Костороги, інакше як роги, не є виростом із зародка, а правдивою кісткою з усіма тими самими складниками, як і пересічна кість донебудь в організмі звірини. Вони мають доплив крові і нервову тканину та й різного роду залози, що надає їм чуття дотику, болю, температури тощо.

Костороги не тривають ціле життя звірини. Вони сезонно відпадають (переважно раз у рік), а на їх місце відростають нові. Більшість часу свого тривання костороги покриті шкірою із шерстю так як решта тіла. Про це докладніше будемо говорити пізніше.

Типові роги (рисунок ч. I) і костороги (рисунок ч. II), як їх бачимо зпереду і збоку. На рисунку ч. I — це роги одного роду африканської антилопи. На рисунку ч. II — це костороги північно-американського „карібу“.

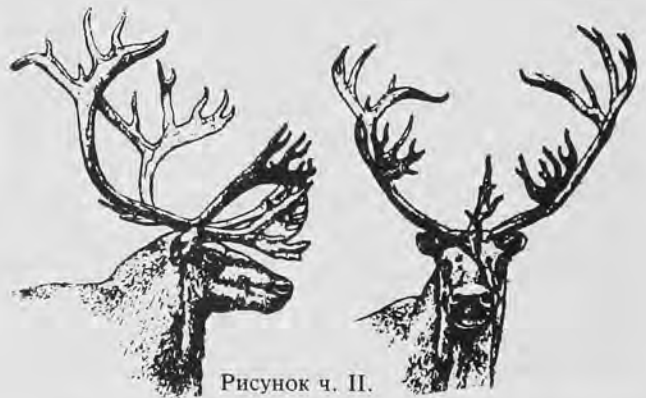
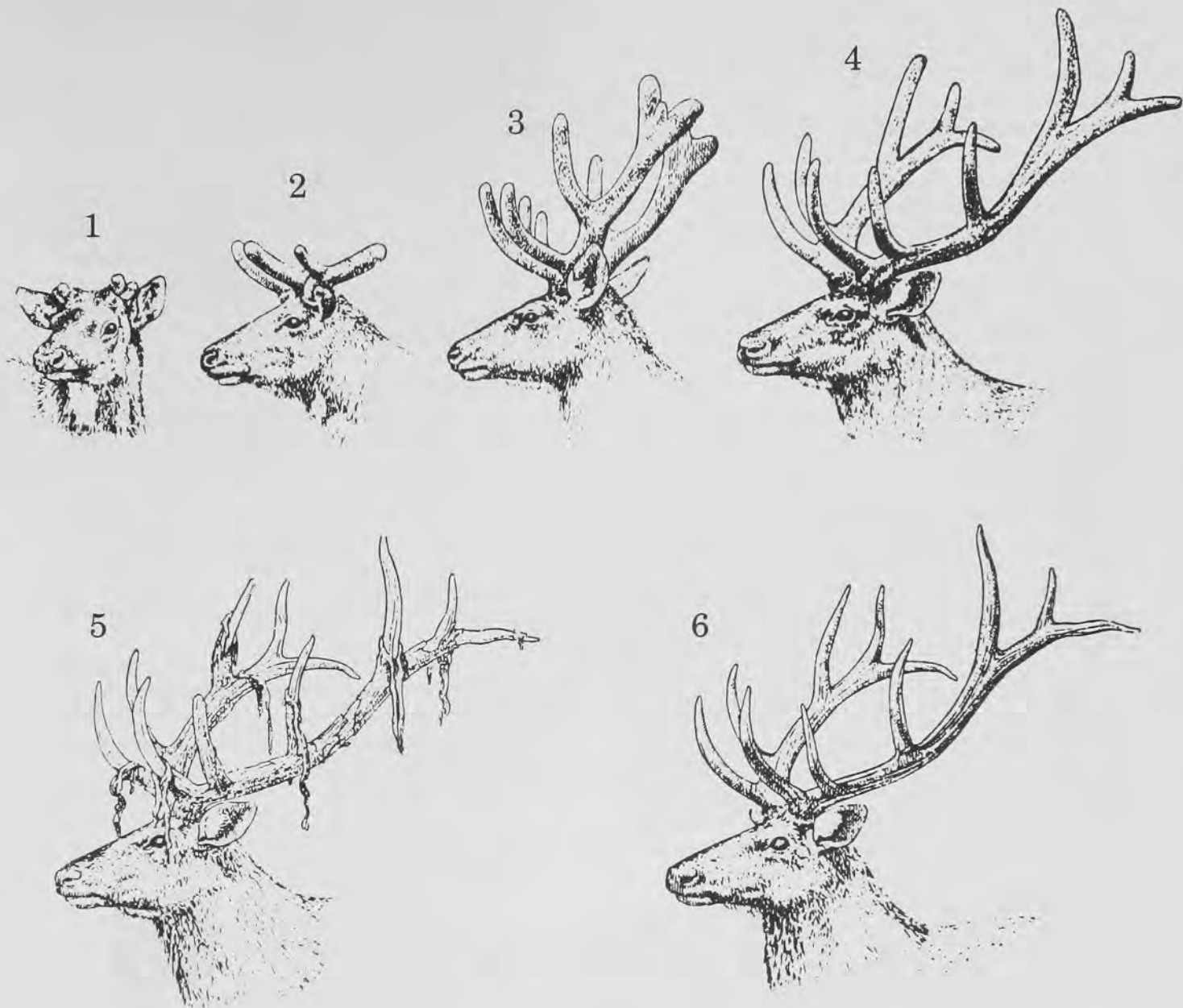

Рисунок ч. II.

Також однією із засадничих різниць між рогами і косторогами — це те, що роги переважно є хоч частинно порожні з нутра, костороги натомість, так як кожна інша кість, є виповнені.

Можна б описати різні роди тварин з рогами і косторогами. Тут ми тільки обмежилися до засадничих різниць і показали їх в ілюстраціях та рисунках. Слід звернути увагу на ілюстрації „а” і „г”, які показують різні форми типових рогів. Також рисунок II та ілюстрації 1 до 6 показують типові костороги.

Але мабуть, цікаво було б затриматися над обговоренням практичної вартості чи доцільності рогів і косторогів для тих тварин, які їх мають. Перші примітивні роги знаходимо у відомих гігантів, динозаврів, та в інших того роду потвор, які жили на землі приблизно сто мільйонів років тому. Ріг носорога появляється щойно сорок мільйонів років

тому, а інші роди правдивих рогів починають розвиватися в різних родах тварин трохи пізніше. У кожному випадку, упродовж цілої еволюційної історії тварин і по сьогоднішній день служили і служать таким практичним цілям як засіб оборони, зброя до нападу проти природного ворога тощо.

Костороги, натомість в історії еволюції появляються вперше щойно 25 мільйонів років тому і, мабуть, доходять до свого найкращого розвитку при кінці останнього льодовика на землі, коли один рід родини „сервіде” (рід оленя) носив роги, що важили приблизно 70 кілограмів (154 фунти) і були широкі на три метри. У противенстві до рогів костороги в засадничому ніколи не служили і не

служать як засіб оборони чи зброя до нападу. Навпаки, хоча вони маєстатично виглядають, вони роблять звірину неповоротною, утруднюють швидкість у біганні, а в час бійки, що трапляється досить часто, роги стають перешкодою, коли заплутаються у кущах чи навіть і в косторогах свого супротивника.

Виринає питання — яку ціль природа призначила цій структурі на головах певного роду тварин? Довгий час зоологи не могли знайти відповідної відповіді на це питання. В останніх роках деякі науковці дійшли до висновку, що костороги служать своїм носіям як засіб охолодження організму у часі гарячої погоди. Це найкраще виявляється у випадку оленів, які щорічно втрачають свої костороги. Нові костороги починають рости з ранішньою весною. Спершу вони дрібні і вповні покриті шкірою і шерстю. У часі пізньої весни та з початком літа вони доростають до найвищого ступеня своєї маєстатичної краси. При кінці літа — з початком осені костороги оленя починають втрачати свою шерсть і показується біла кість, яка поволі висихає і втрачає доступ крові. Тоді зникають і інші життєві функції у косторогах (дивись ілюстрації ч. 1 до 6). У час осені костороги відпадають, відламлюючись у відповідному місці біля зародка. Упродовж цілої зими олені живуть без косторогів.

На підставі такого природнього процесу науковці прийшли до висновку, що в час гарячих місяців у році організм носія косторогів охолоджується краще якраз тим, що велика поверхня шкіри дає кращу змогу для випарування води з організму. (Природній спосіб охолодження — це саме парування

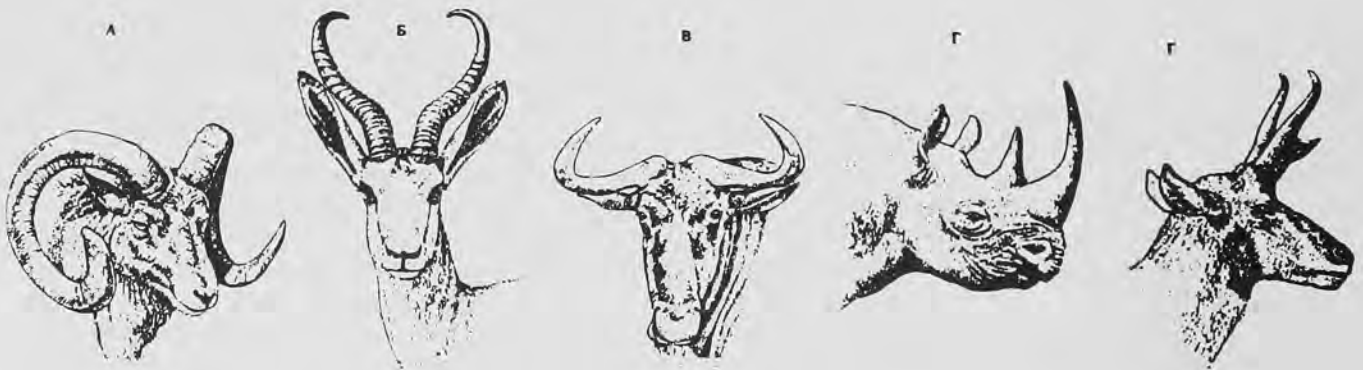
плинів, головно води. Це є й причина, чому люди потягнуться). Значить, костороги видають із себе піт, коли є гаряче. Це ж зовсім природній спосіб охолодження ссавців. У часі зима слід затримати в організмі якнайбільше тепла, і тому, ясно, краще позбутися косторогів.

Також, мабуть, цікаво зазначити, що в часі останнього льодовика ті тварини, які стали носіями косторогів, почали розвивати більші костороги при кінці льодового віку, коли температура підносила. Їхні організми були в першу чергу пристосовані до холоду, тож із приходом тепла ці костороги почали служити їм як допоміжний засіб охолодження їх організму.

Наприкінці, слід навести ще один цікавий момент про типові оленячі костороги. Із кожним роком, коли нові костороги в оленя відростають, вони доростають до трохи більших розмірів та досягають більше розгалужень як кожного попереднього року. Це поступає до часу найсильнішого віку оленя — тобто те, що ми часто називаємо „сила віку“. У тому розріз та краса косторогів є пов'язані із провідництвом отар або, сказати б, „гаремів“ самиць. Значиться, можна бачити і другорядну міць косторогів.

В загальному — зоологи вважають, що тварини із косторогами не всилі встоятися еволюційно, і з часом їх рід або загине, або перейде таку зміну, де вони затратять костороги цілком і приймуть трохи практичнішу побудову організму.

Пл. сен. Іриней Ісаїв

20-ий курінь УСП „Лісові Мавки”

Курінь „Лісові Мавки” постав в 1947 р. із самостійного гуртка старших пластунок — студенток в місті Ерлянген, Німеччина. Цього року, курінь святкує своє 40-ліття. „Лісові Мавки” працювали активно в станиці, та брали участь в таборах, зустрічах та прогулях. З початку, вони особливо працювали як новацькі виховниці, а нині також працюють з юнацтвом. В 1961 р. старші пластунки з Чікаго і Торонта відновили цей курінь на терені ЗСА і Канади.

„Лісові Мавки” цікавляться мистецтвом, а також зберігають і поширюють український фольклор. Організують різні імпрези які мають зв'язок з народною творчістю. Влаштовують мистецькі виставки, ярмарки, Андріївські вечори та виводять на Великдень гагілки. Піддержують зв'язок з іншими куреннями — організують товариські імпрези і забави, та піддержують датками зі своїх заробітків пластову пресу, і навіть редагують курінну газетку „Лісовий Листок”.

Лісові Мавки” беруть активну участь у виховній та адміністративній праці своїх станиць, займаючи пости зв'язкових, гніздових і виховниць та є членами станичних старшин. Кожного літа вони є в проводі й булаві новацьких і юнацьких таборів та вишкочів. Поодинокі члени куреня входять в склад своїх крайових пластових проводів.

Одним із завдань „Лісових Мавок” це зображення традицій. Тому обряди „Мавок” мають свій корінь в народних віруваннях. У фольклорі, мавки жили громадами, були вродливі, веселі, любили красу й природу. У своїх обрядах, членки стараються представити Мавчину ніжність,

життєрадісність, товариськість, і таємничий чар. Обряди куреня є переплетені українською фантастичною тематикою та пов'язані з сюжетами і постатями „Лісової Пісні” Ліси Українки. В цьому творі мавка є „вродлива, красна, як квітка лісової поляни, чиста в думках, як росяний ранок, мрійлива, терпелива, вибачлива, глибока в своїх почуттях, вразлива на чужі страждання і кожної хвилини є готова до великої посвяти”. Членки куреня стремлять до того ідеалу.

Курінна відзнака — цвіт папороті — це Мавчина душа: чистих поривів і мрій, яка стремить до ідеалу. Курінні кольори — зелене і срібне — символізують Мавчину молодість, вірність, любов до краси, волі і природи. Мавки носять як частину своїх одностроїв зелені китари й курінні крайки.

Членство — Кандидатки переходять ступені „чятиння” і „шелестів” перед офіційним прийняттям на „Лісових Мавок”. Щоб стати кандидаткою треба:

- написати листа-прохання до курінної команди
- написати пластовий та особистий життєпис
- оформитися в УСП
- залучити свою знімку

Все це переслати до курінної — ст.пл. Туні Білик, ЛМ на адресу:

Tunia Bilyk
528 Hoyt Rd.
Huntingdon Valley, PA 19006

Осередки де курінь існує: Нью Йорк, Чікаго, Клівленд, Дітройт, Лос Анджелес, Вашингтон, Торонто, і Філадельфія.

Наступна Рада: 19-го вересня, 1987 р. в Нью Йорку

Курінна Рада 1986 біля Чікаго — новообрана Курінна Туня Білик в другому ряді згори, 6-та зліва. Рада відбулася 13-14 вересня 1986 р.

МОЇ ВРАЖЕННЯ З ПЛАСТОВОГО ВИШКІЛЬНОГО ТАБОРУ „ВИРОСТЕШ, ДИТИНО”

Завдяки старанням проводу Чикагівської станиці та дозволів КПС я мав змогу взяти участь у вишкільно-новацьких впорядників (89-та Рада Орлиного Круга), який відбувся 9-го — 23-го серпня 1986-го року на пластовій оселі „Вовча Тропа”.

У п'ятницю вечером, 8-го серпня, з наладованим наплечником і валізкою увійшов я в поїзд „Амтрек” на чикагівському двірці та незабаром вирушив у сторону Олбані.

У суботу вранці наш поїзд вкотився на станцію в Олбані, де на пероні очікували мене ст. пл. Христя Назаревич і ст. пл. Андрій Ганкевич. Заладували вантаж в авто та поїхали ще на летовище підібрати чотирьох пластунок, що також прибули на вишкіл.

Знечев'я почалася злива і так ми у сильному дощі доїхали на оселю. На наше спільне щастя, коли авто вкотилося на оселю дощ перестав падати і ми всі вдалися до головного бараку, щоб зареєструватися і купити потрібні нам на вишкіл книги.

Незабаром пішли ми усі на відкриття табору. Його відкрив комендант, Сірій Орел — ст. пл. Аскольд Винників, ОХ, який є діловим новацьким вишколом в Крайовій Пластовій Старшині в ЗСА. Він привітав присутніх та подав плян вишкільних курсів, при цьому представляючи виховників: заступник — пл. сен. Ярослав Пришляк, бунчужна — ст. пл. Христя Санторе, писар — ст. пл. Ксеня Зелік член — ст. пл. Андрій Ганкевич, і інструктори ст. пл. Євген Сторожинський, ст. пл. Тиміш Ганкевич, ст. пл. Мирося Драган і ст. пл. Христя Назаревич.

І так розпочався цей двотижневий вишкільний табір п.н. „Виростеш, дитино”. Назву цю вибрано голосуванням під час привітального вогника. Бунчужна запропонувала назву „Лебеді материнства” бо вона заздалегідь вирішила, що таборовою піснею має бути саме ця пісня на слова Василя Симоненка, але її переголосовано хором викриком бажаної назви.

Вишкільний табір мав 36 учасників. Хлопці і дівчата були розподілені на два рої. Кожний рій займав одну велику кімнату. Провід займав окремі кімнати. Кожний рій мав придумати собі назву і обряд, вибрати ройового та змайструвати ройове знамено і тотем, як також прапорці чистоти і нічної тиші. Для кожного роя були призначені братчики чи сестрички з проводу. Мій рій називався „Паяцки в пеленках” і до нього належали крім мене ще Ярослав Біланюк (мій двоюрідний брат з Нью Йорку), Павло Бойко, Марко Ликтей, Ігор Мулик, Г'ю Рейні, Юстин

Сай і Адріян Циган. Мені припала честь бути ройовим. Нашим братчиком був ст. пл. Тиміш Ганкевич.

Кожного ранку о год. 7:00 черговий чи чергова будили нас свистком, і ми вибігали надвір на ранній прорух, а опісля до 8:00 мали миття і порядкування кімнат. О год. 8:00 індивідуальні рої виконували т.з. „поїзд чистоти” цебто перегляд чистоти, а опісля відбувався перегляд кімнат комендантом.

Після загальної збірки, ранньої молитви, відчитання наказу і розподілу зайнят'я ми всі ішли до їдальні на снідання. Іду ми починали і кінчали співанням молитви.

Безумовно в неділю ми зразу після снідання ішли до каплиці на Богослуження, а в будні після снідання звичайно відбувалися гутірки і майстрування, з тим, що у перший тиждень ми виучували, як розказувати розповіді, пояснювати і проводити відповідні гри, а наступного тижня ми відбували здавки розповідей, ігор, пісень, самодіяльних ігор, майструвань і новацьких танків, як також і писали плян сходин, прогульки і змагу — за що ми отримували вже оцінки.

О год. 12:30 ми звичайно ішли на обід. До 2:00 год. по полудні була пообідня тиша, хоч ми тоді, на жаль, відробляли наші завдання, для яких призначеного часу не вистарчало.

Відтак знов відбувалися гутірки і здавки. Від 4:30 до 5:30 був призначений час на спорт і плавання у басейні. Під час спорту ми звичайно грали відбиванку, кошиківку або й часом теніс. Однак мені найкраще подобалася імпровізована гра, яку ми назвали „мадбол”. Гра ця подібна до англійської гри

Зліва: Л. Домашевський і Павло Бойко — учасники вишколу, обидва з Чикаго

„рагбі”, лише її грається у болоті. Наш рій „Паячки у пеленках”, творив одну дружину і грав проти дівочої дружини. На жаль, деяким, зокрема бунчужній і писарці три рази довелося „купатися” у болоті, куди їх кидали.

Після спортивних змагань переважно відбувалися гутірки або майстрування але раз у цей час відбувся ляльковий театр, де поодинокі рої виставляли короткі сценки, а іншим разом відбули прогульку в ліс, де провід вишколу приготував нам дуже приємну несподіванку, вечерю і вогник на лісній поляні.

О год. 6:30 вечором ми переважно мали вечерю а опісля, задалегідь до запланованої забави — провід влаштував для нас проби сальонових танків.

Після вечері відбувалося спущення прапорів і співання „Вечірньої молитви”.

Вечором відбувалися гутірки або вогники, а раз виставлювано самодіяльні ігри та організовано „Вечір „Готуйсь”. Вітальний і прощальний вогники підготував провід вишколу, а до того кожний рій приготував самостійний вогник для оцінення.

Звичайно після десятої години відбувалися „добра ніч”, була підготовка до сну, а відтак оголошувано нічну тишу.

У четвер другого тижня під час ранньої збірки мене призначено черговим дня. Я спочатку затривожився, бо мене остерігали товариші, що це неприємна праця. Черговий був зобов’язаний носити свій однострій протягом цілого дня. Його обов’язками є: скликати збірки та давати накази, проводити молитву перед і після їди і провадити книгу чергових. Вкоротці я переконався, що бути черговим не є так зле і ця праця мені навіть сподобалася.

Рій „Паячки в пеленках”

Той день відрізнявся від інших, а це тому, що по полудні відбувся панель на тему „Сучасні проблеми в УПН”, організований заступником команданта пл. сен. Я. Пришляком, як також і тим, що вечором відбувся таборовий „баль”, який скінчився щойно о год. 12:30 по півночі.

Рій „Паячки в пеленках” у строях

Безумовно, не все було серйозне — час від часу відбувалися подушкові битви і взаємні бомбардування бараків яблуками.

Під кінець вишкільного табору ми ще підготувляли таборову хроніку і газетку, яка залишилася нам гарною пам’яткою.

Закриття табору відбулося у суботу, 23-го серпня, під час якого всім роздано „свідцтво”. Найкращі місця здобули серед хлопців: Доріан Юрчук, Любомир Домашевський, Адріан Циган, серед дівчат: Ксеня Кизик, Ліза-Анна Полішук, Софійка Климкович і Леся Іваницька.

Я багато скористав із того вишкільного табору бо навчився як бути братчиком. Повернувся я до Чикаго та вкоротці взявся до виховної праці з моїм роєм „Крокодили” разом із братчиком Арком Бискошем.

пл. розв. Любомир Домашевський

„НЕЗАБУДЬКИ” З НЮАРКУ

Наш гурток „Незабудьки”, який належить до 20-го куреня ім. Марти Борецької в Ньюарку, Н.Дж., активно працює в Пласті. Нас є дев'ятеро в гуртку — вісім розвідувачок і одна вірлиця: Оксана Андерсон, Тамара Бабюк, Іня Бонакорса, Наталка Герман, Леся Коропей, Оля Смородська, Мірися Худьо, Муся Цяпка і Лада Явна. Тепер ми здаємо третю пластову пробу та підготовляємося до ювілейної міжкрайової зустрічі, яка відбудеться вліті.

Цього року наш гурток вперше відбув пластову Орликіяду як гурток. Перед Орликіядою ми пильно вивчали матеріал до питань та зробили експонат української посілости з передхристиянських часів. Орликіяда відбулась з великим успіхом, бо ми одержали третє місце у загальному точкуванні.

Цього року наш гурток провадить нова подруга, ст. пл. Ната Воронка. Перед нею нами провадила 3

роки ст. пл. Ірка Савчин, а подруга Ната буде нас провадити аж до того часу, коли ми будемо йти до старшого пластуства. Крім участі в Орликіяді, ми брали участь у станичному різдвяному базарі у грудні 1986 року. До базару ми багато приготувались, робили прикраси на ялинку, магнети з вареників і „бейглс” та пекли печиво.

Недавно ми відбули лещетарський табір де ми гарно забавились та позадавали вмілості. Після табору дві членки з нашого гуртка Наталка і Оля, брали участь у Ньюаркському дебюті. Решта членок нашого гуртка буде дебютувати на другий рік. Перед початком літа ми хотіли б відбути кілька дводенних прогульок, здати вмілість та закінчити третю пробу. Ідемо всі на ЮМПЗ та сподіваємось, що там побачимо товаришів і зустрінемо інших пластунів.

УКРАЇНСЬКА СУБОТНЯ ШКОЛА В КУРІТІБІ

Завдяки заходам заслуженої Жіночої Організації при ХОС-і та Українському Бразилійському Клубові наша Суботня Школа в Курітібі існує вже понад двадцять років.

Багато дітей, а також молоді українського роду мали змогу набути упродовж двох декад знання української мови, почерпнути дещо з історії, географії України. Відбуто курси народних танців, співу, курси писання писанок, вишивання, різьби на дереві, кераміки та інші.

Вчительками у школі й на курсах були члени нашої Жіночої Організації. Вони проводили ці курси безкоштовно, передаючи свої вміння та досвід і знання молодшій генерації українців. Учили дітей, молодь, поборюючи всякі труднощі, що були та ще існують і сьогодні. Праця дала позитивні висліди. Багато нашої молоді вмів читати, писати та розмовляти по-українськи. Багато наших колишніх учнів це теперішні члени КЛЕМ-у, Фолкльорної Групи жіночої Організації та ХОС-у й Українсько-Бразилійського Клубу.

Треба зазначити, що діяльність теперішньої Суботньої Школи є продовженням тієї, що започаткували наші попередники, які прибули з України та завзялися навчати української мови, звичаїв, історії України та її тисячолітньої культури.

Слід згадати піонерів — таких як Валентин Куц, Олександр Луценко, Пилип Бак, а між ними Клавдію Вашенко, Степана Кобилянського, Іллю Горачука, Мирослава Сисака, інж. Софрона Волошина, що відійшли у вічність. Признання також учителям, які з різних причин не живуть тепер разом

з нами, а це проф. Надія Сенік, Наталія Лисий, Марія Мудрик, признання і для колишніх учителів нашої Рідної Школи: Ользі Горачук, Іванні Борушенко, Степанові Плахтин, Адамові Баранові, Петрові Єдинові, Марії К. Волошин, Анні Луців Греськів, Надії Музика, Наталії К. Волошин Крефер, Аврорі Іванків Коза, Степанові Кравчукові, Павліні Милусь, Лесі Федусенко, Таїсі Плахтин, Соні Ані Ліщинській Геттер.

Подяка тим, які сьогодні беруть участь у навчанні в нашій Рідній Школі, а саме: Євгенії Бовкаловській Мазепі, Ангеліні Добрянській Чечко, Лідії Єдин, Мірні Славі К. Волошин, Анні Навроцькій Ковалюк, Ганусі Бовкаловській Мазепі, Тетяні Башин (вишивка).

У 1986 році Рідну Школу відвідували 130 учнів. У школі був садочок, два відділи А і Б 1-ої класу та 3 групи молоді в початкових класах (одна група мала лекції шовітїрка від 7.30 до 9.30 ввечері). Учні мали вже змогу вчитися у новому будинку, відкриття якого відбулося 19.ІІІ.1986 року. Будинок побудований заходами Управи ХОС-у, яка продала на цю ціль власну площу, а також багато допомогли наші жертводавці. Пан Іларій Безручко — колишній голова ХОС-у заслуговує на особливу подяку за щедрі пожертви та за догляд за працею при будові.

Але самого будинку замало. Ми живемо поза рідними землями, де кожна грудка українського чорнозему говорить до української дитини рідною мовою. А тут в діаспорі на кожному кроці українська дитина чує у своєму докїллі мову не українську. Ми маємо обов'язок шанувати і добре знати мову

держави, в якій живемо, але попри те не можемо забувати мови наших предків і прапредків, бо тоді про нас усі забудуть, про нас — синів і дочок славного, достойного українського народу.

Ще й тепер не пізно запобігати народному лихові. Тож починаймо направляти його. Починаймо

від наших родин, від наших хат. Розмовляймо з нашими дітьми по-українськи!

Січень 1987, емб. **Евгенія Бовкаловська Мазепа**
Директорка Суботньої Школи ХОС-у

МОЛОДЕ ПЕРО

ПРАВДИВА ПОДІЯ

Коли я мав тільки рочок, моя родина переїхала до іншого міста, змінила місце проживання. Там був басейн. Мої батьки замовили пліт, що мав бути довкола басейну, щоб я і моя сестра не потопилися. Ми не вміли плавати. Контрактор спізнився на п'ять тижнів, огорожі не було.

Одного дня прибули гості й батьки з ними говорили в хаті. Ми бавилися надворі й кидали авта. Одне авто впало у воду. Я мабуть зігнувся, простягнув руки, старався досягнути авто і впав у воду. Моя сестра мене врятувала. Вона побігла до дверей і почала верещати. Мама обернулася і побачила лиш мій кулак, який виставав з води. Тато мене витягнув, я трохи поплакав, але нічого мені, на щастя, не сталося.

Два дні після цього стояв уже пліт довкола басейну.

Олесь Максимів (8-ма класа)

Українська Кооп. Школа ім. Ц. Паліїв, Торонто

РАНОК

Надворі ранок, але густа, як каша мряка все закрила, далі як два метри нічого не видно. На вулиці чути лиш шум авт. Повітря вогке, холодне. Убрання за хвилину вогке, воно стає неприємне й зимне. Черевики перемокли, бо трава вогка, як по дощі.

Аж нараз блискає сонце. Туман поволі зникає.

Нагрівається тіло й стає приємніше. Тільки мокра, блискуча трава пригадує, що та сліпота і вогкість були дійсними.

Михайло Винницький (9 класа)

Українська Кооп. Школа ім. Ц. Паліїв, Торонто

РАНОК

Тихо, тихо. Встаю хвилинку перед тим заки годинник буде дзвонити. Іду до вікна. Відчиняю, глибоко вдихаю повітря. Свіже раннє повітря. Через вікно видно зелені трави, квіти у парку. Все дуже свіже, чисте. Мало хто є на вулиці. Я відчуваю себе весело, спокійно. Як гарно жити!

Годинник раптом верещить. Моя чарівна хвилина розтанула. Вже час іти до школи.

Борис Медицький (9 кл.)

Українська Кооп. Школа ім. Ц. Паліїв, Торонто

В БУЕНОС АЙРЕС ВІДБУВСЯ ВИШКІЛ ЮНАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ

Редакція „Юнака” одержала гарний привіт із вишколу юнацьких виховників в Буенос Айрес, Аргентина. Як пише комендантка вишколу пл. сен. Маруся Литвин, вишкіл відбувався у формі семінарів суботами по полудні в Пластовому Домі від 18-го жовтня до 13-го грудня 1986 року. Пройшов він успішно та закінчило його 15 учасників на всіх 16 зголошених. На залученому привіті, який виготовила пл. розв. Адріяна Хам, учасниця курсу, бачимо підписи усіх інструкторів та учасників та їхню світліну.

На світліні у першому ряді внизу з ліва до права сидять: пл. розв. Петро Похил'як, пл. розв. Юліан Балук, ст. пл. Юрій Назарик і ст. пл. Роман Селянський, що тепер є крайовим комендантом пластунів.

У другому ряді з ліва до права сидять: пл. сен. Христя Агрес, пл. сен. Геня Павлишин (інструкторка вишколу), пл. сен. Маруся Литвин (комендантка вишколу), пл. сен. Михайло Василик (заступник комендантки), пл. сен. Ярослав Липинський (інструктор вишколу) і пл. сен. Оксана Білинська.

У третьому ряді стоять з ліва до права: пл. розв. Рікардо Береговий, ст. пл. Андрій Василик, пл. розв. Катя Похил'як, пл. сен. Маруся Липинська (крайова комендантка пластунок), пл. сен. Христя Липинська, пл. розв. Вероніка Гараваглія, ст. пл. Пауля Балук і ст. пл. Юрій Похил'як.

На курсі були також інструкторами, але їх немає на знімці: пл. сен. д-р Марта Полянська, пл. сен. Володимир Іваник і ст. пл. Юрій Міщенко. Бракує також учасниці курсу пл. розв. Адріяни Хам.

ПРИВІТ

ІЗ ВИШКОЛУ ЮНАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ
“А ЛЕТОМ КРИЛ СКОБА...”
БУЕНОС АЙРЕС, 13 ГРУДНЯ 1986 Р.

— — — СКОБ!

пл. сен. Білінська
 пл. сен. Агрес
 пл. сен. Павлишин
 пл. сен. Василик
 пл. сен. Липинський
 пл. сен. Білинська
 пл. розв. Береговий
 ст. пл. Андрій Василик
 пл. розв. Катя Похил'як
 пл. сен. Маруся Липинська
 пл. сен. Христя Липинська
 пл. розв. Вероніка Гараваглія
 ст. пл. Пауля Балук
 ст. пл. Юрій Похил'як
 пл. сен. д-р Марта Полянська
 пл. сен. Володимир Іваник
 ст. пл. Юрій Міщенко
 пл. розв. Адріяна Хам

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ НА НОВОМУ СОКОЛІ

Новий Сокіл!... Хто його не знає! До нього ведуть усі головні дороги „гайвеї”. Він розміщений на перехресті широкобіжного шляху Баффало-Торонто, Канада, до границь якої — немов через сусідський перелаз.

З полудня припертий мальовничими горами Алегені, на заході таке близьке широко розлите срібним плесом вод озеро Ірі. На півночі, у промірі 35-милевого віддалення, шумлять піністі води маєстатичного водопаду Ніягара, на сході розлогі городи й сади, аж до берегів озера Онтеріо.

Табори юнацтва вшанували поета Василя Стуса. До пластунів промовляє дисидент пл. сен. Надійка Світлична (перша зліва).

Під кличками: „За прадідну славу”, „Іван Франко”, „Симон Петлюра” і „Чорнобиль” відбулася велика ватра на День Пластуна

Новий Сокіл — немов на курячій ніжці, підпертий на горбочку, невеличкий, вкритий листям дерев, шпильками смерек і сосон, які літньою порою насичують довкілля ароматом живиці, а поляни — завітчані білим квітом роменів, суниць, любують очі, веселять душу! Він завжди бадьорий, усміхнений. Навіть зимою, коли приходить заслужений час відпочинку, він чарує, він манить! І в той час він остає схоронищем стада оленів та всілякої дичини.

Новий Сокіл... Це вже писана історія довгих 35-ти років його розвитку та корисного існування. Його колись вузьенькими зарослими стежками, які тепер позначались битими дорогами, ходили визначні пластові діячі. На ньому сліди свої залишив основник Пласту сл. п. Дрот — проф. д-р Олександр Тисовський. Тут частину життя в думках і праці рук для Пласту залишив покійний Перший Начальний Пластун Сирій Лев — проф. Северин Левицький. Це він своїми руками засадив облогу горбовину маленькими деревцями соснини, яка нині шумить буйним лісом.

Привітальні написи для гостей на День Пластуна

Привітальні написи для гостей на День Пластуна

На протязі тих років, у початковій стадії розвитку — без води (воду носили в банях від фермера), без світла, телефонічного зв'язку — на Новому Соколі, пластову школу через пластові табори пройшло понад п'ять тисяч молоді й дітей.

Дуже часто люди запитують, яку приману і які чари має Новий Сокіл на пластову молодь, яка дуже радо хоче тут таборувати? Стається й так, що часто батьки пластунів здалека приїжджають на „перевірку”. І вони не розчаровуються. Подивляють

Табір юначок на Новому Соколі літом 1986 року п. н. „3 рідною землею поріднюсь”. Комендантка пл. сен. Ніна Самокіш

Табір юнаків на Новому Соколі літом 1986 року п. н. „Світло в темряві”. Комендант ст. пл. Юрій Єлиів

Табір новачок на Новому Соколі літом 1986 року п. н. „В городі гарбуза”. Комендантка ст. пл. Ія Дац

Табір новаків на Новому Соколі літом 1986 року п.н. „Щоб вогонь в серцях не погас”. Комендант пл. сен. Ярослав Пришляк

Показовий впряд з палицями на Дні Пластуна зліва: О. Мосійчук, Ю. Депутат, Р. Правак, В. Бурда

красу природи, любуються чепурними новацькими курінями, які збудовані на взір Сокола в Карпатах,

подивляють гарний басейн проєкту покійного інж. А. Криницького, обширну їдальню з модерною кухнею, а найбільше — відданих у праці для оселі групу людей, які дбають про найкращий вигляд, організацію, вмілу господарку.

Задоволені батьки пластової молоді й дітей з пластової оселі та організації таборів. Вони радісні й усміхнені, коли, відвідуючи своїх дітей на День Пластуна, при в'їзді їх вітають написи „Скоб! Готуйсь! Новий Сокіл вітає Вас!”, „Бажаємо Вам приємного дня та спокійної ночі!”, „Щасливої Вам дороги!”

Своє захоплення Новим Соколом висловила новоприбула сестричка Таля з Вашингтону, яка захотіла бути бунчужною табору новачок. Вона сказала: „Тут справді чудово! Тут хочеться таборувати!”

Та нехай світлини про це заговорять.

Братчик Славко

ТРЕТІЙ РОДИННИЙ ТАБІР „ХМЕЛЬНИЧЕНКІВ”

Цього року відбувся третій Родинний Табір, Родинна Ватра III у Парку Стейтовому на пляжі Вірджинія від 9 до 16 серпня 1986. Родинна Ватра — це табір для родин, які бажають перевести свої літні вакації з дітьми в товаристві інших родин. Учасників було 21 родин, вік їх від 2 до 50 років.

У програмі були дуже цікаві прогулянки: на Городи кушів, на Морську базу в Норфолку, до Наса Центру Лянглі ЕйеФБі, Норфолк Городи на побережжі, Колоніал Вільямсбург, Джеймstown і Йорктаун. Дуже часто всі стрічалися на пляжі у Вірджинія Біч або на Чесапек Бей. Діти часто грали копаного м'яча і відбиванку та плавали в морі. Ввечері відбувалися вогники, до яких виступи (пісні й інше) були приготовлені.

Цього року таборував з нами впродовж трьох днів дощ, але він не замочив наш гумор. Тиждень швидко минув і всім було дуже сумно прощатися. Та ми знаємо, що зустрінемося знову на Родинній Ватрі IV.

Пл. розв. Андрій Яцкевич

Новачтво, юнацтво і старше пластуноство на таборі „Родинна ватра III”

Усі учасники табору „Родинна ватра III”

ОЛЕГ ПРИБИВ СВИЙ
ЩИТ НА БРАМУ ЦАРГОРОДУ
І ГУКНУВ...

ОЛЕГ ПОБИВ
БАГАТО НАРОДІВ
І ДОВГО КНЯЗЮВАВ
В КИЄВІ.

**ЦАРГОРОД
Є НАШІ!!**

ОДНОГО ДНЯ ПРИШОВ ДО
ОЛЕГА ВІЩУН... І СКАЗАВ
ЙОМУ

ОБЕРЕЖНО! Твій
НАЙВІЩІЙ ТОВАРИЩ
ТЕБЕ УБЕ

ОЛЕГА НАЙВІЩІЙШИМ
ТОВАРИШЕМ БУВ ЙОГО
КІНЬ ЯКОГО УБИЛИ КОЛО
КИЄВА. АЛЕ ОЛЕГ НЕ
ХОТІВ ПОВІРИТИ ВІЩУ-
НОЗІ.
І ПІШОВ ВІДВІДАТИ СВОГО
КОНЯ...

ВІН КЛЯКНУВ КОЛО ЧЕРЕПА
СВОГО КОНЯ. РАПТОМ ВІН...

ВОНА ЙОГО ВКУСИЛА
І ОЛЕГ КНЯЗЬ ВІЩІЙ...

...ПОБАЧИВ...

...ПЕРЕД...

...СОБОЮ...

...ГАДИНУ!!

...ПОМЕР.

ЗАГАДКА

47-мий курінь УПЮ-ів
ім. Степана Бандери в Ньюарку

Свято Юрія
За Предківську Славу
Червона Калина
Спартанки
Вовча Тропа
Січові Стрільці
УПА
Степан Бандера
Пісні
Вставання
Прорух
Снідання

Ложка
Вилка
Баняк
Горнятко
Стирка
Полуденок
Змаг
Вечера
Ватра
Нічна Тиша
Виряд
Шатро

Коц
Компас
Ніж
Сірник
Опікуни
Точкування
Однорівня
Табірництво
Постава
Мова
Лямпка
Панчо

Чорна Кура
Комарик
Чабан
Сонце Згасло
Чи Знаєш Ти
Від Синього Дону
Зірвалася Хуртовина
Човен Хитається
Ніч Вже Йде
Гей-Гу! Гей-Га!
Пісня Бурлаків

К М М К З З Н О В Т Ц И Н Р І Б А Т Д Е З Ж Є К Л М
Л Н С П Ч К О П Ч Т С А О Д Б Г В Г Р Т П Н І Ж О Н
А О О З И І Л К П З І Я Я Ь З У У П А У Ф Х Ш Ю Я Е
К П Н П А Т О Т А Ч Ч Б Н П О Б К И Н У К І П О З Д
В Р Ц Т П О М К Н Ч О В Е Н Х И Т А Є Т Ь С Я Б З Й
І С Е Ф Х Ш Л Т Ч У В О В Ч А Т Р О П А Р П Н Е У Е
Н Т З У О И Х Т О З І Н Є А М Д И О К Р С Л Л А О Ж
Д З Г Б В Г О П А Р С Е Д В І П І Ч У Н И О Й Н А В
О І А Д О В Ш Р К И Т Р Г Я С О В Н И И Д Ж К О Р Ч
Н Р С П Н И Е С П Ь Р І З А Е С Ш К С Б Е К С И С І
Д В Л И Р Ч Т С М П І С Н І А Т Н П С Б О А Т Щ Р Н
О А О Л Е Е Ю Я Я Д Л Н І Ч Н А Т И Ш А П С И В І А
Я Л С В В Р Д И Л Я Ь І Ш Т Т В У І Ь М С Е Р В В И
Ч А Б А Н В А К Б Р Ц О Г Р У А Н Р О А О Д К И В И
В С Н С Л О А В І И І Б А Н Я К Г К О Ц Б А А Я С Р
І Я А О Г Н С Я Р В А П Ж А Д Є О К Л С З Р А П Д Д
К Х И О Б А С О Б К С В Я Т О Ю Р І Я І К Т С К С Н
А У Р О К К А Т Т Т П Ь К С Ж Г Н Ч О Р Н А К У Р А
Л Р О О Г А К Ж В В Р К К Ж А А Я С П Н Г В Г А К М
Р Т Д П О Л У Д Е Н О К П У Ж Ж Т Ж Я И С В В Ж К У
У О В Н Я И Г Б Е Н Р С С С С С К Ь С К С О А С О И
Б В Я С Е Н Е С И Я У Г Р А Ф Л О В П Л М К Ю Ж М Р
Я И Е Н Ш А Т Р О Н Х Р С Т Е П А Н Б А Н Д Е Р А Д
Н Н Е С К Б Г Н А А І А Я Ц С Ч С В Щ Л О І Т С Р Н
С А В С Т А В А Н Н Я І П Н Г Е Й Г У Г Е Й Г А Й А
І Е К С М И Н С Н Й С Н Н С Я Н Н А В У К Ч О Т К М
П Ч И З Н А Є Ш Т И Ж Е В І Д С И Н Ь О Г О Д О Н У

уложив пл. розв. Доріан Юрчук
Із однорівня Свята Весни округи Нью Йорк 1986 р.

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА",

за час від 28-ІІ-1987 до 15-ІІІ-1987

ЗСА:	
\$10.00	— Лідія і Роман Процики, Вестфилд
\$155.00	— пл. сен Мировя Ваньо надіслала зі збірки на Родинному таборі „Хмельниченків”, 1987: \$30.00 — М. Ваньо, по \$25.00. А. Фарміга, Кліфтон і Д. Фарміга, Кліфтон, \$20.00. Л. Зобнів, по \$10.00. Ю. Данилів, Філадельфія, Е. Крамарчук, Кліфтон, Б. Павлюк, Кінг оф Прусія, П. Пришляк, Ветерсфилд, Ю. Яцикевич, Кліфтон, \$5.00 — І. Бондар, — пл. сен. Орест Качмарський (дивись „замість квітів на могилу”).
\$670.00	— пл. сен. Орест Качмарський (дивись „замість квітів на могилу”).
Канада:	
\$5.00	— пл. сен. Наталка Головата
\$840.00	Разом

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. ОЛЬГИ КАЧМАРСЬКОЇ

члена 2-го Куреня УПС-ок „Ті, що греблі рвуть” склали членки Куреня і приятелі: по \$50.00 — Юрій і Христина Буки, Тарас Гірняк; Ігор Гуменюк, Ярослав і Іванна Кліми; \$30.00 — Богдан і Лідія Крамарчуки; по \$25.00 — Оксана Бачинська, Галина Головінська, Іван і Палагія Гірняки, д-р Роман і Ольга Дзядіви, Ольга Кузьмович, Марко і Ярослава Сидораки, Віра Рудик, Богдан і Ірина Чайківські; Христина і Річард Леопард по \$20.00 — Іван Базарко, Ярослав і Дарія Бойдуники, Рома Беркешук, Андрій Ластовецький, Атанас і Евстахія Міляничі, Ольга Шуган, Антін і Віра Шумейки, Ірина Шаруневич; \$15.00 — Олена Скорецька; по \$10.00 — Галя Гірняк, Дарія Качмарська, Іван Нинка, Катерина Пендзала.

Разом: \$670.00 ам.

Замість квітів на могилу

св. п.

НІНІ ДМИТРЕНКО

Бабуні нашої подруги пл. розв. Наталки Дмитренко склали на Прес-фонд „Юнака” \$25.00 Гурток „Лисиці”, 18 Курінь УПЮ-ок ім. Олени Пчілки, Нью-Йорк.

ДАТКИ НА ПРЕС-ФОНД „ЮНАКА”

які вплинули до 15-X-1986 року

ЗСА:

\$375.00	— в тому 100.00 дол. на дарові передплати й замість квітів на свіжу могилу св. п. Богдана Максимюка (дивись „замість квітів на могилу”).
\$25.00	— Марія Фіглюс, Вгит Рідж, Колорадо замість квітів на могилу бл. п. Юрія Коссовського (дивись замість квітів)
\$25.00	— на прес-фонд склав Гурток „Лисиці” 18 Куреня УПЮ-ок ім. Олени Пчілки в Нью Йорку замість квітів на могилу бл. п. Ніни Дмитренко.
40.00	— Союз Українок Америки, Відділ 89 в Кергонсон, Н.Й. на дарові передплати „Юнака” і „Готуйсь” для шкіл у Бразилії на 1987 рік (переслала Лідія Яців — секретарка)
\$50.00	— Христина Шепелявий, Вашингтон на прес-фонд „Юнака” замість квітів на могилу св. п. Володимира Романовського (дивись „замість квітів”)
\$515.00	Разом (американських)

Замість квітів на могилу

св. п.

БОГДАНА МАКСИМЮКА

приятеля Пласту склали на прес-фонд „Юнака” і на дарункові передплати: \$50.00 — Л. і О. Білоуси, Г. С. Максимюк, І. А. Міхняк, І. В. Міхняк, У. і І. Сосі; \$25.00 — д-р П. Стерчо; \$20.00 — О. І. Микитин, Н. Б. Микитин, В. і Н. Яворські; \$15.00 — Р. Н. Гулай; \$10.00 Г. і Б. Біровці, М. Гутник; \$5.00 — Ева Малі, разом — \$375

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ЮРІЯ КОССОВСЬКОГО

склала \$25.00 — Марія Фіглюс, висловлюючи при цьому Родині ширі співчуття.

Замість квітів на могилу

св. п.

ВОЛОДИМИРА РОМАНОВСЬКОГО

приятеля і добродія пластової молоді Вашингтону склала на прес-фонд „Юнака” \$50.00 — Христина Шепелявий, Колумбія, М.Д.

Даток на дарункові передплати „Готуйсь” і „Юнака” склав 89-ий Відділ Союзу Українок Америки, Кергонсон, Н.Й. в сумі \$40.00. Журнали призначені для шкіл у Бразилії.

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради

в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.
Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

**THE FUTURE
BAKERY**

735 Queen St. West, Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!
Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО—МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 336-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ і ПЛАСТУНКИ

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстарішій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

Центрاليا 295 College St. Toronto, Ont. M5T 1S2
Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ 3635 Cawthra Road
(біля Української Католицької Церкви)
Tel.: 272-0468

Відділ 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Відділ 225 The East Mall, Unite 16,
Etobicoke, Ontario
Tel.: 233-1254

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання
помагати членам в економічних справах порадами і
фінансово.

Наша справа — служити членам!

ОДИНОКА В ТОРОНТІ УКРАЇНСЬКА

COMMUNITY TRUST CO. LTD

2271 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P1
Phone: (416) 763-7333

Приймає вклади і ощадности. —
Платить найвищі відсотки. —
Уділює особисті і моргеджові позики. —
Приймає і реєструє пенсійні плани і на
нові дома (PPC). — Полагоджує всі
банкові операції. — Завідує спадками і
довірєннями (траст).

Ціна \$2.00

ОЛЕНЬ СОКІЛ БДЖОЛА БАРВІНОК

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

"САМОПОМІЧ"

І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

"САМОПОМІЧ"

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙКУ —

запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.

Години урядування:

Понеділок	6:00 — 9:00 вечір
Вівторок	6:00 — 9:00 вечір
Середа	9:00 — 1:00 ппол.
Четвер	6:00 — 9:00 вечір
П'ятниця	6:00 — 9:00 вечір
Субота	9:00 — 1:00 ппол.

Щадить, позичайте та полагоджуйте всі свої
фонансові потреби в своїй рідній Українській
Фінансовій Установі.

Кредитова Кооперативна платить вищі відсотки
від звичайних ощадностей якого-небудь банку
чи шадниці.

А також даємо на дуже догідних умовах
всякого роду позички.

ЗАЙДІТЬ ДО НАС ЧИ ПОТЕЛЕФОНУЙТЕ:

229 Hope Ave. Passaic, N. J. 07055. Tel. 201-473-5965

"... виховання — це надавання дум-
нам і почуванням якогось напрямку", —
наке Олександр Тисовський-Дрот. Пла-
стова преса саме й сприяє виконанню
цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передпла-
чуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачон і нова-
нів та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й
загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал до-
рослого членства Пласту, Пластприяту і
загалу батьків, які цікавляться вихован-
ням і громадськими справами.

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекюрація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED

REALTOR — INSURANCE BROKER

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404

2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555

5302 Dundas St. West — Tel.: 236-2666

INSURANCE:

5302 Dundas St. West, Toronto — Tel.: 763-5666

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
 ... добре також коли щадить в українській установі
 нагоду до того дає: **Кредитівка "Самопоміч"**
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303